

2. Свидрук І. Передумови стратегічного планування інноваційного розвитку підприємств. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. № 2 (96). С. 24-35. <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.02.024>.
3. П'ятницька Г.Т., Найдюк В.С. Фінансова стійкість як базис для визначення стратегічного вектору інноваційного розвитку підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 4. С. 7-16.
4. Нижник О. Розробка стратегій інноваційного розвитку підприємств малого і середнього бізнесу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 1. С. 94-98. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-18>.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Формування системи конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва в умовах цифровізації. Підприємництво: сучасні виклики, тренди та трансформації: кол. моног. / за заг. ред. Гринько Т.В. Вид-во: Біла К.О. 2023. С. 121-186.

Євсюкова В. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОЦІНКА ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ НА ЕКОНОМІКУ ПІДПРИЄМСТВА

Інновація – це впровадження чогось нового, наприклад, продукту, послуги, технології, процесу або бізнес-моделі. Мета дослідження – зрозуміти, як інновації впливають на фінанси компаній, підвищують прибутковість та оптимізують витрати. Дослідження спрямоване на розуміння та визначення критичних факторів для успішної реалізації інноваційних проектів у компаніях.

Основні варіанти інноваційного процесу визначив ще Йозеф Шумпетер у своїй праці «Теорії економічного розвитку»:

1. Впровадження нових продуктів.
2. Впровадження нових методів виробництва.
3. Освоєння нових ринків.
4. Придбання нових джерел постачання сировини.
5. Впровадження нових організаційних структур [1].

Прояви інновацій на підприємстві передбачають розробку та впровадження нових продуктів і послуг для задоволення попиту та створення нових ринків. Це включає також постійне вдосконалення та модернізацію існуючих продуктів і послуг з метою підвищення якості, ефективності та конкурентоспроможності. Інновації також можуть проявлятися через впровадження нових технологій і виробничих процесів, які допомагають знизити витрати, підвищити ефективність і якісно трансформувати виробництво.

Переваги інновацій у бізнесі є значними та різноманітними і проявляються в різних аспектах бізнесу. Інновації дозволяють компаніям розвиватися, відрізнятися від конкурентів і ставати більш конкурентоспроможними; вони знижують виробничі витрати, підвищують продуктивність і якість продукції та призводять до збільшення прибутку. Інноваційний бізнес є більш привабливим для інвесторів через свій потенціал швидкого зростання та прибутковості, він може залучати талановитих співробітників, які хочуть працювати в стимулюючому середовищі та розвивати нові ідеї. Інноваційні продукти та послуги залучають нових клієнтів і розширюють відповідну ринкову базу компанії [2].

Джерелами фінансування інвестиційної діяльності компанії є власні ресурси інвестора (наприклад, прибуток, амортизація, накопичені грошові кошти), позикові кошти, залучені фінансові ресурси та бюджетні асигнування [3]. Фінансування інновацій відбувається завдяки державним програмам, таким як гранти (наприклад міністерство цифрової трансформації України оголосило конкурс грантів на суму 500 мільйонів гривень для підтримки інноваційних ІТ-проектів у 2023 році) [4], податкові пільги (Україна пропонує податкову пільгу, яка звільняє ІТ-компанії від сплати податку на прибуток на п'ять років) [5], субсидії (у 2023 році ЄС оголосив про грантову програму на 1 мільярд євро для підтримки компаній, які впроваджують зелені технології) [6]. Згідно з бюджетом у 2,4 млрд грн, виділеним на підтримку інноваційних проектів на підприємствах, ресурси розподіляються наступним чином: гранти – 1,2 млрд грн – ці кошти призначені для фінансової підтримки інноваційних проектів підприємств. Друга половина: гранти – також 1,2 млрд грн – ці кошти виділяються для надання фінансової підтримки підприємствам у вигляді грантів [7].

Інновації мають значний вплив на економіку підприємства та сприяють його успішному розвитку. Впровадження інноваційних рішень у різних сферах діяльності підприємств, дозволяє підвищити ефективність виробництва, поліпшити якість продукції та послуг, розширити ринки збуту, залучити компетентний персонал і зміцнити конкурентоспроможність. Застосовуючи інноваційні підходи, підприємства можуть адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі та створювати нові можливості для розвитку. Таким чином, можна зробити висновок, що інновації є ключовим фактором забезпечення успіху та сталого зростання компанії в сучасних економічних умовах.

Список використаних джерел:

1. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Йозеф А. Шумпетер; пер. з англ. В. Старка. [2-е вид., доп.] Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2014. 246 с.
2. Григорчук Т.В., Куденко Н.В. Маркетинг. Частина друга: Навч. посібник. Київ: Університет «Україна», 2007. 380 с.
3. Бланк І.А. Джерела фінансування оновлення основних фондів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2015, № 9. С. 46-49.
4. Міністерство економіки України. Робота: гранти від держави на відкриття чи розвиток бізнесу. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94321ef8-1418-479c-a69f-f3d0fdb8b977&title=Robota-GrantiVidDerzhaviNaVidkrittiaChiRozvitokBiznesu&i>.
5. Податкові пільги ІТ-бізнесу з 1 січня 2022 року: прийнято закон: 7 хвилин з Тимуром Алієвим. URL: <https://news.dtk.ua/debet-kredit/partner-news/73777-podatkovii-pilgi-it-biznesu-z-1-sicnia-2022-roku-priiniato-zakon-7-xvilin-z-timurom-alijevim>.
6. Грантовий конкурс від ЄС: до €50 тис. на зелені технології. URL: <https://euneighbourseast.eu/uk/opportunities/grantovyj-konkurs-vid-yes-do-50-tys-yevro-na-zeleni-tehnologiyi/>.
7. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
8. Гринько Т. В. Щодо інноваційного потенціалу як складової інноваційної активності підприємств. *Економіст*. 2010. № 2. С. 56-58.

Єрмаков М. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТИПОВИХ РИЗИКІВ

ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Малі та середні підприємства (МСП) відіграють ключову роль в економіці більшості країн світу, забезпечуючи створення робочих місць, стимулювання інновацій та економічне зростання [1]. Вони є рушійною силою економічного розвитку, сприяючи підвищенню конкурентоспроможності та адаптивності економіки до мінливих умов ринку. Однак, МСП у різних галузях стикаються з низкою типових ризиків, які можуть суттєво впливати на їхню діяльність, конкурентоспроможність та фінансову стійкість [2]. Ці ризики можуть бути пов'язані як з внутрішніми факторами, такими як обмеженість ресурсів, недостатній рівень управлінських компетенцій, так і з зовнішніми факторами, такими як зміни ринкової кон'юнктури, регуляторного середовища, технологічні інновації тощо [3]. Узагальнення цих ризиків та оцінка їхнього потенційного впливу є важливим завданням для розробки ефективних стратегій управління ризиками